

Brännbart avfall minskar – för första gången!

Nu har statistiken för 2019 sammanställts när det gäller insamlade och behandlade avfallsmängder inom AÖS. Glädjande nog har mängden brännbart restavfall fortsatt att minska. För första gången minskar nu inte bara det brännbara avfallet i sopkärlen utan även vid återvinningscentralerna.

– Det känns bra. Det visar att det sorteras mer från kundernas sida. AÖS får ju dessutom betala för det brännbara, säger Jessica Rytter som är avfallsingenjör på AÖS.

– Nu har vi nått ut till alla permanentushåll och nu är det 76 procent som sorterar sitt matavfall, berättar Jessica Rytter.

STATISTIKEN REDOVISAS i antal kilo per invånare. Detta för att få en korrekt översikt utan att tillkommande medlemskommuner ska snedvrider bilden. En sak som Jessica reagerat på är mängden träavfall som innan 2019 höll sig på en tämligen konstant nivå under flera år. År 2019 visar en topp. Både 2017 och 2018 var mängden 85,3 kilo per person och år för att

sedan öka till 98,5 kilo år 2019 – en ökning med hela 15 procent.

– Vi har klurat på vad det kan bero på och ser flera faktorer. Mycket av det som kommer in är träavfall från renoveringar. Många unga familjer tar över efter äldre och då renoveras fastigheten. Det kan vara en bidragande orsak, säger Jessica.

AÖS TAR FRAM STATISTIK på det mesta. En viktig del av verksamheten eftersom man då får svar på vett hur satsningar som görs faller ut över tid. Till exempel kan nämnas de berömda bruna tunorna där den insamlade mängden matavfall har ökat från 600 ton år 2010 till 6.000 ton år 2019.

Fri väg för sopbilen!

ATT TÄNKA PÅ:

- Paketera soporna.
- Håll hämtplatsen fri från grenar, träd, buskar och häckar.
- Ställ fram kärlet på tömningsdagen.
- Underhåll väg och hämtplats.
- Minsta fria utrymme för hämtningsfordon av sopkärl är 4,5 meter bredd och 3,65 meter höjd.

Öppna grinden med en app

Nu kan du appa dig in på de återvinningscentraler som har Grönt kort. Med hjälp av GPS känner appen av att du närmar dig. Klicka på stationen du är vid och vips – grinden går upp!

DET ÄR ENKELT att skaffa appen om du redan har Grönt kort. Sök på "ÅVC Grindöppning" och sedan är det bara att klicka så laddas appen ner. Du behöver sedan först registrera din telefon genom att mata in ditt personnummer. När det väl är gjort är appen klar att användas.

INMATNINGEN AV PERSONNUMMER

måste du göra även om du haft appen installerad på din enhet tidigare men ominstallerat den av någon anledning.

Slipp att logga in här med ditt körkort...

Information om utbildningar i Grönt kort

AÖS gör nu ett uppehåll i utbildningarna i Grönt kort på grund av det rådande läget med corona-virus. Inkomna anmälningar kvarstår och kallelse kommer när smittskyddsläget medger. Gäller samtliga återvinningscentraler.

VÄLKOMMEN TILL DIN ÅTERVINNINGSCENTRAL!

Eventuella ändringar aviseras på avfallskaraborg.se

Falköpings kommun

Falköping återvinningscentral, Mossvägen 45	
Måndag, onsdag och fredag	07.00-16.30
Tisdag och torsdag	07.00-18.00
Lördag	09.00-14.00

Floby återvinningscentral

Ullenevägen 1, bakom ridhuset/reningsverket	
Tisdag och torsdag	14.00-18.00
Första lördagen i varje månad	09.0-12.00

Stenstorp återvinningscentral

Utmed gamla vägen mellan Stenstorp och Skultorp, mot Ranstad (gamla Skövdevägen)	
Måndag och onsdag	14.00-18.00

Gullspångs kommun

Odenslunds återvinningscentral	
Utmed väg 200 mellan Gullspång och Hova	
Bemannade öppettider tills vidare	

Måndag	Stängt
Tisdag	15.00-19.00
Onsdag	Stängt
Torsdag	Stängt
Fredag	09.00-15.00
Lördag	Stängt
Söndag	Stängt

OBS! Ytterligare förändringar kan komma att ske

Hjo kommun

Hjo återvinningscentral, Timmervägen 1	
Måndag-fredag	09.00-16.30
Lördag	09.00-13.00
Grönt kort, alla dagar	07.00-21.00

Karlsborgs kommun

Karlsborg återvinningscentral, Tippvägen 12	
Måndag-fredag	09.00-16.30
Lördag	09.00-13.00
Grönt kort, alla dagar	07.00-21.00

Mariestads kommun

Bångahagen återvinningscentral, Marieforsleden 7	
Måndag	07.00-19.00
Tisdag-fredag	07.00-16.00
Lördag	08.00-13.00

Skara kommun

Återvinningscentralen Rödjorna	
Centralen ligger på Suez (f.d Sitas) avfallsanläggning i Axvall	
Måndag och torsdag	07.00-17.45
Tisdag, onsdag och fredag	07.00-15.45
Lördag	10.00-14.45
Sön under 19/4-21/6, 16/8-18/10	10.00-14.45

Skövde kommun

Risången återvinningscentral	
Komponentvägen (mittemot Volvos östra fabrik)	
Måndag	07.00-19.00
Tisdag-fredag	07.00-16.30
Lördag	08.30-14.00

Södra Ryd återvinningscentral

Västra Skogsrovägen, mittemot Spånvägen	
Tisdag	17.00-20.00
Lördag	09.00-12.00

Stöpen återvinningscentral

Längs vägen mellan Ulvåker och Stöpen (Allén 25)	
Tisdag	17.00-20.00
Lördag	09.00-12.00

Tidan återvinningscentral

Vaholmsvägen 24, vid avloppsreningsverket	
Tisdag	17.00-20.00
Lördag	09.00-12.00

Timmersdala återvinningscentral

Bäckedalsvägen 10	
Tisdag	17.00-20.00
Lördag	09.00-12.00
Grönt kort, alla dagar	07.00-21.00

Värsås återvinningscentral

Vid Värsås gamla reningsverk	
Lördag	09.00-12.00
Grönt kort, alla dagar	07.00-21.00

Skultorp återvinningscentral

Industrigatan
Här kan du endast lämna återvinningsbart material; förpackningar, metallskrot, träavfall och trädgårdsavfall.

Tibro kommun

Tibro återvinningscentral	
Rydsgatan 9	
Måndag-Fredag	07.00-16.00
Kvällsöppet tisdag	16.00-19.00
Lördag	09.00-12.00

Töreboda kommun

Töreboda återvinningscentral	
Borreby avfallsanläggning, infart från väg200 strax söder om Töreboda tätort.	
Torsdagar	12.00-19.00
Grönt kort, alla dagar	07.00-21.00

STÄNGT

DESSA HELGDAGAR OCH RÖDA DAGAR HÅLLER VI STÄNGT:

Första maj, kristi himmelsfärdsdag, pingstafton, pingstdagen, nationaldagen, midsommarafton, midsommardagen, alla helgons dag, julafton, juldagen, annandag jul, nyårsafton, nyårsdagen, långfredagen, påskafton, påskdagen, annandag påsk.

AVFALLSNYTT

FALKÖPING • GULLSPÅNG • HJO • KARLSBORG • MARIESTAD • SKARA • SKÖVDE • TIBRO • TÖREBODA • KOMMUNER I SAMVERKAN

Informationsbrev till alla hushåll om vår gemensamma avfallshantering.

Stina Jonsson från Gudhem får hjälp och råd av platsansvarige Rickard Ahlstedt när innehållet i sopsäcken ska sorteras. (Bilden är arrangerad).

Nu är det stopp för att slänga sopsäckar direkt i avfallsbehållarna. Återvinningscentralerna Falevi och Stenstorp är först ut med detta men fler kommer att följa efter.

– Sortera och gör klart hemma så är det bara att tömma säckarna när du kommer till oss, säger Rickard Ahlstedt som är platsansvarig på Falevi ÅVC i Falköping.

DEN STORA ANLEDNINGEN till att detta införs är att många lämnar sopsäckar i avfallsbehållarna där det följer sig både det ena och det andra, som elektronik, farligt avfall och förpackningar.

– Mycket av det som slängts i säckarna är sådant som ska sorteras i respektive container. Vi finns på plats för att ge tips och råd – vi är absolut inga övervakningspoliser, säger Rickard, som tycker att de flesta av kunderna har tagit det bra.

– Vi införde detta den 3 februari och det har handlat mycket om att prata och förklara när kunderna kommer med sina säckar.

RICKARD HAR MÄRKT STOR SKILLNAD sedan regeln infördes. Till exempel sorteras kläder, som tidigare gick i säcken tillsammans med annat, in på rätt plats.

– Vi har fått ställa dit en extra behållare för att få plats med allt, konstaterar han.

Ett hett tips från Stina:
– Spara smått metallskrot i en burk och ta med. Enkelt och smidigt och allt samlat på ett ställe.

E-fakturan är smidigare för kunden

”Lägg in en automatisk betalning”

Får du din räkning från Avfallshantering Östra Skaraborg i brevlådan? Varför inte registrera dig för e-faktura till din internetbank?

- Räkningen kommer ju vare sig man vill eller inte och e-faktura är fantastiskt smidigt för alla inblandade, inte minst för dig som kund, förklarar Linda Moularé, ekonomichef på Avfallshantering Östra Skaraborg.

CIRKA 50.000 FAKTUROR går varje kvartal ut till AÖS kunder i Skaraborg. Ungefär hälften av fakturorna går ut med vanligt brev och landar i din postlåda. De övriga går ut digitalt och det är ett område som ökar.

- Det har vuxit stadigt med digitala fakturor, framförallt de senaste åren, säger Ellinor Norén Bellino, systemansvarig.

VILL DU ÄNDRA TILL E-FAKTURA går du in i din

Stora fördelar med ökad digitalisering

Allt mer i vårt samhälle blir digitaliserat och Avfallshantering Östra Skaraborg är inget undantag.

- Kunderna ser bara en lastbil som åker runt och tömmer tunnor. Det är ett betydligt mer avancerat system än så och det förändras och förbättras hela tiden, säger förbundschef Lars Persson.

SOPBILARNA ÄR UTRUSTADE MED en dator. Här finns information om ruten som ska köras och annat som kan vara bra att veta, till exempel ändringar i ruten. Sopbilsteamet står i ständig kontakt med driftcentralen och avrapporterar löpande allteftersom rundan betas av. Här kan chaufförerna också rapportera avvikelser som de stöter på.

Det kan handla om trasiga kärl som behö-

ver bytas, att kärlen inte står framme, att det finns extrasäckar som ska tas med eller att de inte kan tömma för att det står något i vägen.

- Förr skrev chaufförerna lappar som sedan fick lämnas in och sedan var det en intern kedja som startade för att gå igenom olika åtgärder. Med dagens system ser vi direkt vad som behöver göras. Ärendet klaras av snabbare och vi har även fått en historik, påpekar Lars Persson.

ÄVEN SLAMSUGNINGSARBETET digitaliseras likt sophämtningen och en av de stora fördelarna är att chaufförerna enklare kan hitta brunnen, som kan vara snötäckt eller på annat sätt svår att lokalisera, och därigenom spara tid.

PÅ AÖS HEMSIDA har kunderna möjlighet att digitalt ansöka om bland annat uppehåll av

tömning och ägarbyten. En nyhet är appen som finns för grindöppning på återvinningsstationer för de kunder som har Grönt kort. AÖS tittar också som bäst på en app-lösning där man kan ha en direkt kommunikation med kunden. Inrapporterade avvikelser går till kunden för kännedom och – i de fall där det behövs – åtgärd.

- Vi skulle också ha möjlighet att köra ut push-notiser till kunderna. Kanske en påminnelse dagen innan om att ställa fram tunnorna, säger Lars.

KRAVEN PÅ SORTERING ökar hela tiden, inte minst från EU och även svensk lagstiftning. Den ökade digitaliseringen är ett sätt för AÖS att leva upp till kraven.

Ellinor Norén Bellino, systemansvarig och Linda Moularé, ekonomichef.

AÖS fyller 20 år

”Medvetenheten hos våra kunder har vuxit enormt”

Avfallshantering Östra Skaraborg bildades år 2000 – med andra ord för 20 år sedan. Här tittar vi tillbaka lite på de gångna åren och det har verkligen hänt en hel del. AÖS var det första kommunalförbundet i landet och från början var tre kommuner anslutna – Hjo, Tibro och Skövde.

- Idag är nio kommuner anslutna och fler kan det säkert bli framöver, säger förbundschef Lars Persson.

FÖRUTOM DE TRE OVAN NÄMNDNA KOMMUNERNA är Karlsborg, Töreboda, Falköping och Skara med i förbundet. Senast att ansluta sig var Mariestad och Gullspång som kom med 2016.

- Jag tror att vi kan bli fler framöver. Avfallshanteringen är dyr för den enskilda kommunen och vi har ju samordningens fördelar hos oss, menar Lars Persson.

DET SKILJER EN HEL DEL på sophanteringen förr och nu. Går man tillbaka till 70-talet var det till och med många områden på landsbygden som inte hade sophämtning. Första återvinningscentralen kom i mitten på 80-talet i Falköping och sedan har det rullat på.

- Vi har gått från att inte sortera någonting och gräva ner allt på tippen, till att numera sortera i princip allt. Man kan säga att vi har tagit in han-

Jessica Rytter, avfallsingenjör och Lars Persson, förbundschef ser tillbaka på de gångna 20 åren.

tering av våra sopor i modern tid, konstaterar avfallsingenjör Jessica Rytter.

MEDVETENHETEN HOS KUNDERNA har också vuxit allteftersom samhället har gått ner på detaljnivå i sorteringen av avfall.

- Medborgarna vill ha sophanteringen lättillgänglig och billig. Vi gör vad vi kan och vi automatiserar och digitaliserar i verksamheten hela tiden. Vår satsning på Grönt kort är ju en del i detta. Vi ökar tillgängligheten och sparar in på bemanningen – en vinst för båda parter, menar Lars Persson.

MÄNGDEN AVFALL PER PERSON ÖKAR också hela tiden, vilket ställer krav på hanteringen. I Sverige lämnar vi efter oss cirka 480 kg hushållsavfall per person och år. Det är en ökning med närmare 20

procent de senaste tio åren.

Dagens moderna produkter genererar mycket avfall under tillverkningsprocessen. Till exempel en mobiltelefon genererar totalt 86 kilo avfall under tillverkningen.

- Konsumenten kan ha svårt att se den totala påverkan som produkten ger. Sedan har vi ett annat konsumtionsmönster idag. Vi byter kök oftare, renoverar mer och byter ofta ut både möbler och elektronik i hemmet. Medvetenhet, produktion, affärsmodeller och lagstiftning börjar komma som styr mot en alltmer cirkulär ekonomi, där används produkterna ett stort antal gånger innan det återvinns och blir nya råvaror av hög kvalitet, berättar Jessica.

En mobiltelefon genererar 86 kilo avfall under tillverkningen.

Bengt Karlsson och Sara Landin är arbetskamrater och trivs med att jobba ihop.

Bengt har sett en bransch i förändring

Bengt Karlsson, 75 år ung, har varit med i renhållnings-svängen ända sedan 1977 och sett branschen förändras över tid.

- Jag jobbar faktiskt fortfarande några dagar i veckan, det är mest för att det är roligt att komma ut en sväng, förklarar han.

DEN MESTA DELEN av sin yrkesverksamma tid har han tillbringat vid Renhållningsverket i Skövde, där han har kört sopbilen fem dagar i veckan, måndag till fredag.

- Vid fyllda 67 fick jag inte ha kvar min heltidsanställning och nu jobbar jag som timanställd. De ringer när jag behövs, säger Bengt.

DEN SOM ANTAGLIGEN RINGER MEST är Sara Landin. Hon är sedan ett par år tillbaka gruppleddare för sophämtning i Gullspång och Mariestad och de båda känner varandra väl.

- Jag har tidigare jobbat med Bengt i Skövde och vi har kört sopbilen ihop. När man behöver ha någon man kan lita på känns det alltid säkert att slå en signal till Bengt, menar Sara.

BENGT HAR VARIT MED LÄNGE i branschen och han har sett den förändras över tid. När han började för 43 år sedan fanns det fortfarande de gamla plåtkärlen som kunderna la sina sopor i. När sedan dagens kärl kom underlättades arbetet betydligt.

